

Vrijdag 6 augustus 1915 – ochtendeditie

Het Belgische grijsboek.

Berlijn, 5 augustus. Over de mededelingen in het Belgische grijsboek nopens een plan van de rijksminister von Jagow, om Belgisch Kongo tussen Engeland, Frankrijk en Duitsland te verdelen, schrijft de Norddeutsche Allgemeine Zeitung:

Toen in het voorjaar van 1914 onderhandelingen over een koloniale overeenkomst inzake Afrika tussen Duitsland en Engeland werden gevoerd, vroeg de Franse gezant Cambon aan von Jagow of daardoor rechten van Frankrijk zouden worden gekrenkt. Von Jagow antwoordde: Als de rechten van Frankrijk er bij betrokken zijn, zal Duitsland de toestemming van Frankrijk vragen.

Ingevolge het herhaalde aandringen van Cambon op een overeenkomst tussen Duitsland en Frankrijk ter verbetering van de wederzijdse betrekkingen, opperde von Jagow bij deze gelegenheid dat Afrika met name Kongo, misschien een geschikt terrein voor een dergelijke overeenkomst zou zijn. Hij had daarbij in de eerste plaats het oog op de spoorwegen in Kongo. Hij wees ook op de mening, destijds door Belgische publicisten geuit, dat het beheer van zo grote kolonie boven de kracht van België ging. Van een voornemen om de rechten van België te schenden, heeft hij met geen woord gerept.

Von Jagow grondde zijn beschouwing op de veranderingen in de territoriale status quo van het Kongobekken, voortvloeiend uit art. 16 van het verdrag van Marokko (4 november 1911). Dat artikel is ontstaan doordat Frankrijk zijn recht van voorkeur voor de koop van Belgisch Kongo aan Duitsland aanbood, hetgeen aan de Belgische regering bekend was.

De Norddeutsche deelt dan de tekst mede van het rapport van 29 maart 1912 van het gezantschap te Brussel over de besprekingen hieromtrent tussen Van der Elst, politiek directeur, met de Duitse gezant. Hieruit blijkt dat eerstgenoemde over de houding van Frankrijk tegenover België niet gerust was.

Cambon schijnt het bovenbedoelde vertrouwelijke gesprek dadelijk op tendentieuze wijze te hebben uitgelegd. Dat de woorden van von Jagow, afgezien van de verklaring over de handhaving van de rechten van Frankrijk, niet officieel waren en uitsluitend aan persoonlijke denkbeelden uiting gaven, schijnt ook in de rapporten van de Belgische gezant te Berlijn vermeld te zijn. De openbaarmaking daarvan in het grijsboek geeft reden tot voldoening, omdat het feit dat tijdens de onderhandelingen over een koloniale overeenkomst tussen Duitsland en Engeland, Duitsland een overeenkomst tussen Engeland, Frankrijk en Duitsland in overweging heeft gegeven, een bewijs is tegen Cambon's bewering in het Franse geelboek, dat Duitsland reeds in het voorjaar van 1914 zijn zwaard wette voor een aanval op zijn bureu.

Vrijdag 6 augustus 1915 – avondeditie

De Meierijsche Courant deelt mede, dat de bij Budel gedode man een Belgisch ingenieur is, die zijn zoon aan het front had opgezocht. De doodgeschoten vrouw keerde weer van een bezoek aan haar man, een Belgisch soldaat. Zij behoort blijkbaar tot de deftige stand. Er is nog één gewonde en één vermiste.

Te Poppel is de grens niet door een draad afgesloten. De van daar gemelde gevallen van gedode personen zijn verzonnen.

Woensdagavond hebben Belgen te Londen de verjaardag van de inval der Duitsers in België herdacht in het Hotel Cecil. De minister van staat Vandervelde leidde de bijeenkomst. Hij bracht door zijn geestdrift de hoorders in geestdrift, zo lezen wij in de Daily Chronicle. Het kleine Belgische leger onder aanvoering van onze kloeke koning, zo zegde hij, heeft gezworen, eerder te sterven dan zich over te geven. België vertrouwt vast, dat het elke duimbreed grond terug zal krijgen. Het jaar van martelaarschap heeft de Belgen slechts versterkt in hun haat voor onderdrukking en hun besluit om zich nimmer aan de heerschappij van Duitsland te onderwerpen. In hun lijden hebben zij de waarde der vrijheid leren kennen. Voor de overwinning rekenen zij op de hulp van de dappere Britten, de Fransen, de Russen en de Italianen. En is de onafwendbare zege bevochten, dan zal een nieuw België verrijzen.